

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Jubilate

Heino Eller 135

Sten Lassmann ^{KLAVER}

Valle-Rasmus Roots ^{TŠELLO}

Robert Traksmann ^{VIIUL}

Triin Ruubel-Lilleberg ^{VIIUL}

Sten Heinoja ^{KLAVER}

Kavas

Eller, Bleive

5.03.2022 – 19.00

EMTA suur saal

Koostöös Heino Elleri Sihtasutusega

Heino Eller (1887–1970)

„Kellad“ (1929)

Tokaata h-moll (1921)

Sten Lassmann (klaver)

Johannes Bleive (1909–1991)

Viiulisonaat (1948)

I *Allegro agitato*

II *Andante serio*

III *Finaal. Allegro con brio, improvisato*

Robert Traksmann (viul)

Sten Lassmann (klaver)

VAHEAEG

Heino Eller

Prelüüd g-moll (1917/1933)

„Õhtulaul“ G-duur (1921)

Prelüüd e-moll (1942/1965)

Poem As-duur (1921)

Valle-Rasmus Roots (tšello)

Sten Lassmann (klaver)

„Männid“ (1929)

Lüüriline valss (1930–31)

„Kuuvalgel“ (1918)

Sonaat nr 1 viiulile ja klaverile a-moll (1922)

Triin Ruubel-Lilleberg (viiul)

Sten Heinoja (klaver)

Soomlastel on Sibelius, norralastel on Grieg, ungarlastel Bartók. Paljumiljonilistel rahvastel on muusikatippegi palju. Eestlastel on Eller, helilooja, kes pani aluse rahvuslikule stiilile instrumentaalmuusikas, näitas kätte ühe võimalikest teedest isikupärale ja seda nii enda loominguga kui pool sajandit kestnud pedagoogilise tööga eesti heliloojate mitme põlvkonna kasvatajana.

Need on avasõnad Heino Elleri sajanda juubeli tähistamise ürituste koondkavast, märtsis 1987. Toona tähistati Elleri sünniaastapäeva paljude kontsertidega Tallinnas ja Tartus, toimus Ellerile pühendatud teaduskonverents ja isegi Nõukogude vabariikide vaheline Elleri loomingu esitamise konkurss pianistidele. Nõukogude Eesti muusikakultuuri tähtsaima meistri tähtpäeva puhul tehti ära ka suur töö Elleri pärandi uurimisel ja jäädvustamisel. Ilmus koguni kolm põhjalikku raamatut: elulooline album „Heino Eller“ (1988, koostaja Reet Remmel), muusikateaduslikku analüüsi, kirjavahetust ja kriitikat sisaldav kogumik „Heino Eller oma aja peeglis“ (1987, koostaja Mart Humal), ning „Heino Eller, personaalnimestik“ (1987, koostaja Imbi Potter). Tsiteeritud juubeliürituste bukleti avalaused aga pärinevad Avo Hirvesoo kirjutatud brošüürist „Heino Eller, NSV Liidu rahvakunstnik“ (1982).

Tol murrangueelsel 1987. aastal oli Heino Eller olnud juba kolm kümnendit ENSV esihelilooja, keda oli pärjatud mitmete autasudega („Tööpunalipu orden“, 1956; „Lenini orden“, 1965 ja „Nõukogude liidu rahvakunstnik“, 1967), ning näis, et talle on ette määratud jäädagi rahvusparnassi kõrgeimaks tipuks. Eller oli tõesti üldrahvalikult armastatud kunstnik, kelle tuntuimaid teosed „Kodumaine viis“ keelpilliorkestrile ning sümfooniline poem „Koit“ olid kesksel kohal omamaises klassikaloomingus ning nõukogude okupatsiooni tingimustes omasid ka suurt sümbolset tähendust Eesti rahvustunde väljendamises ning edasi kandmises.

Ajad aga muutused kiiresti – vahetult Elleri juubeli järel 1987. aasta kevadel algasid Eestis ulatuslikud protestid Virumaale fosforiidikaevanduste rajamise vastu (nn fosforiidisõda), millest sai hoo sisse Eesti taasiseseisvumiseni viinud laulev revolutsioon. 1988. aastal võis juba kirjutada pärast 1980. aastal Eestist lahkumist *persona non grata*ks tunnistatud Arvo Pärdist. 1989. aastal toimus aga Peeter Lilje juhatusel Vardo Rumesseni restaureeritud Rudolf Tobiase monumentaalse oratooriumi „Joonase lähetamine“ (1907) esimene terviklik ettekanne Eestis. „Joonase“ taastulek oli ka poliitiline tähis iseseisva Eesti riigi taassünnile ning teosest kujunes Eesti klassikalise muusikakultuuri visiitkaart ja nurgakivi.

Ka 1982. aastal paguluses surnud Eduard Tubina loominguga ettekandmine oli ENSVs (ja Nõukogude Liidus) kogu aeg problemaatiline, periooditi aga lauskeelu all. Taasiseseisvunud Eestis tekkis võimalus ja kohustus oma suurima sümfooni loomingu väärikselt hinnata ja ka propageerida. Samuti Vardo Rumesseni eestvedamisel kulmineerus see Tubina sajanda sünniaastapäeva ajal 2005. aastal suurejoonelise rahvusvahelise festivaliga, kus erinevate tipporkestrite ja dirigentide esituses kõlasid Estonia kontserdisaalis kümnel sümfooniakontserdil kõik Tubina kümme sümfooni. Viimase kümnekonna aasta jooksul on Eesti kultuuripildis juhtival kohal elav klassik, Elleri õpilane Arvo Pärt, kelle fenomenaaalsed saavutused on talle taganud kindla koha koguni ülemaailmses muusikaloos.

Kui veel kolmkümmend aastat tagasi oli meil oma Sibelius või Grieg, ehk kogu muusikakultuuri patriarh või käilakuju Elleri näol, siis järgneva aja jooksul on pilt palju avardunud. Muusikakultuuri rikkuse poolest oleme nüüd tõesti paljumiljoniline rahvus, kel muusikatippegi mitmeid. Arvestades vokaalmuusika traditsioonide rikkust ja tähtsust Eesti kultuuris, tuleks ju parnassil näha kindlasti ka Mart Saart ja Veljo Tormist.

Aga kui mõelda, kelle mõju Eesti muusikakultuuris on kõige laiem, nii ajalisel kui ka sisulisel, võib ikkagi öelda: Heino Eller.

Elleri elutee ja -töö ühendavad eesti rahvuskultuuri selle lätetest kuni tänapäevani, Tobiasest Pär dini ja Karl August Hermannist Lepo Sumerani. Heino Eller sündis Tartus 7. märtsil 1887. aastal, mil rahvusliku ärkamisaja hoog oli sumbumas keiser Aleksander III karmi venestamispoliitika käe all. Samal aastal kinnitab keiser määrused, mille alusel Balti kubermangus kogu kooliharidus muudetakse venekeelseks, järgmisel aastal avatakse eesti rahvuslaste suur unistus Eesti Aleksandrikool venekeelsena ja ülejärgmisel aastal algavad venestusreformid Tartu ülikoolis. Lapsena oli Elleril kokkupuude Karl August Hermanniga, tähtsaima ärkamisaegse muusikaelu edendajaga, Tartu reaalkooli õpilasena osales ta ka 20. sajandi algul Aleksander Lätte poolt ellu puhutud Eesti muusikaelus. Eriti tähtis roll Elleri elutee kujunemisel oli 1905. aastal Tartu Reaalkooli uueks muusikaõpetajaks tulnud Rudolf Tobiasel. 1906. aastal avatud uue Vanemuise teatrimaja avamisel olid esimesteks esinejateks Heino Eller viiulil ja Rudolf Tobias klaveril. 1969. aastal meenutas Eller neid aegu nii:

Sügavad muljed inimestest saadakse ainult nooruses ja kõige sügavama mulje jätab see, kes oskab tabada su soove ja unistusi ja sulle teed näitab, kuidas neid soove ja unistusi reaalseks muuta. Minule oli selliseks inimeseks Rudolf Tobias. Ta pani mind kohe tähele, kutsus kvartetti ja orkestrisse mängima, andis teoreetilisi seletusi muusika alal. Ja et ta teistest tollaegsetest muusikategelastest peajagu kõrgem oli, uskusin ma teda ja leidsin ka endas usu, et ainus võimalik elukutse minu jaoks on muusika.

1907. aastal suundus Eller Peterburi konservatooriumisse viiuli erialale, kuid käe ülemängimise tõttu pidi juba esimesel aastal õpingud katkestama. Järgmisest aastast alates jätkas ta vastavalt oma isa soovile Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas. Pea kogu stuudiumi läbinuna jättis Eller

jurisprudentsiga siiski lõplikult hüvasti ning astus 1913. aastal taas Peterburi konservatooriumisse, seekord kompositsiooni erialale. Esimesed säilinud heliteosed pärinevad juba aastast 1909, ning konservatooriumisse astumise ajaks oli Elleril portfellis juba paarkümmend teost, enamuses klaveripalad. Konservatooriumi lõpetamisel 1920. aastal oli Elleril valmis juba 70 klaveriteost, nende hulgas ka üks tagasihoidlik *Andantino* E-duuris aastast 1918. See oli tulevase „Kodumaise viisi“ algvariant. Samal aastal valmis ka sümfoonilise poeemi „Koit“ klaviir. Kuigi pole ühtegi infokildu, mis viitaks sellele, et kummagi teose loomise juures oleks Elleril olnud rahvuslikud või poliitilised motiivid, on tunnetuslikult või sümboolselt siiski üsna tähtis, et teosed, milles enim peegeldub eesti hingelaadi ja eesti looduse eripära on sündinud Eesti Vabariigi loomise aastal.

1920. aasta sügisel opterus Eller tagasi kodulinna Tartusse, asudes tööle Tartu Kõrgemasse Muusikakooli. 1920. aastad oli Ellerile vaatamata majanduslikult keerukatele oludele soodsa arengu ning viljaka tegevuse ajaks. Valmisid pool tosinat sümfoonilist poeemi, mis oma helikeele uudsuselt ja kompositsioonitehnika kõrge taseme poolest olid eesti instrumentaalmuusikas esmased. Elleril oli võimalus kuulda kõiki oma uusi partituure sümfooniakontsertidel ja autoriõhtutel nii Tartu Vanemuises kui ka Tallinnas Estonia kontserdisaalis. 1926 aastal kohtus Eller Viinis kaasaegse muusikateaduse rajaja, Viini ülikooli professori Guido Adleriga (1855–1941) ning tutvustas oma loomingut. Kohtumist vahendanud Eesti päritolu muusikateadlase Elmar Arro sõnul oli Adler eriti vaimustatud Elleri üheosalisest **Esimesest viiulisonaadist**, milles nägi Griegi põhjamaise stiili edasiarendust. Kokkuvõttes oli Adleri hinnangul Elleri näol tegemist „Eesti Sibeliusega“ ning ta kinnitas Elleri euroopalikku taset heliloomingus.

Adler soovitas Elleri loomingut tähtsaimale uue muusika kirjastusele Universal Edition, kuid kirjastusleping jäi siiski sõlmimata. Ajaloolise rahvusvahelise läbimurde tegi selle kirjastuse abil aga enam kui pool sajandit hiljem üks Elleri õpilane. Kui Arvo Pärt 1980. aastal Eestist lahkus,

siis just Universal Edition võttis Pärdi Viinis vastu ja sõlmis töölepingu, mis võimaldas tal Viini jääda.

Heino Elleri klaverilooming on erakordselt mahukas, esimestest kompositsioonikatsetustest 1909. aastal kuni 1960. aastate lõpuni valmis tal üle kahe saja teose, sh neli sonaati, kaks sonatiini ning kaks variatsioonitsükli. Klaverilooming oli Ellerile elu esimeses pooles laboratooriumiks, kus lihvida oma kompositsioonitehnikat ning katsetada uusimaid ekspressionistlikke kombinatsioone. Pärast abikaasa Anna Elleri hukkamist sakslaste poolt 1941. aastal hakkas ta aga klaveripalu kirjutama otsekuu anonüümset päevikut. Sten Lassmann on tänaseks salvestanud kogu Elleri klaveriloomingu ning Londonis on käesoleval aastal ilmunas viimane, üheksas CD koostöös plaadifirmaga Toccata Classics. Käesoleval kontserdil kõlavad kaks suurimat šedöövrit sellest muusikavaramust: esiteks juba loomisest alates Eesti pianistide vaieldamatuks lemmikuks olnud psühholoogiline poeem „Kellad“ ning teiseks alles viimastel aastatel laiemat populaarsust koguv erakordse pianistliku käsitlusega Tokaata.

Heino Elleri ümber Tartu Kõrgemas Muusikakoolis 1930. aastatel koondunud õpilastest ja mõttekaaslastest „Tartu koolkond“ on üks tähelepanuväärsemaid nähtusi Eesti muusikas. „Elleri poisid“ mitte ainult ei pakkunud Tallinna Konservatooriumi ning Artur Kapi koolkonnale konkurentsi, vaid kujunesid 1930ndate teiseks pooleks esteetilise modernismi ning kunstilise kõrgprofessionaalsuse kandjateks Eesti kultuuris. Elleri kompositsiooniklassi kasvandikest kujunesid tugevateks ja omanäolisteks heliloojateks Eduard Tubin (1905–1982) ja Eduard Oja (1905–1950), Olav Rootsist (1910–1974) sai suurepärane dirigent, Karl Leichterist (1902–1987) eesti muusikateaduse alusepanija, ning Alfred Karindi (1901–1969) oli ka tunnustatud koorijuht ning organist.

Kõigi viie mehe ühiseks nimetajaks ei ole aga mitte ainult põlvnemine Elleri käre alt, vaid ka see, et alates 1940. aastatest tegutsesid nad kõik edasi

Tallinnas või sootuks kaugemal (Eduard Tubin Rootsis, Olav Roots Kolumbias). Elleri koolkonda kandis Nõukogude perioodil Tartus aga edasi hoopis **Johannes Bleive** (1909–1991), olles 1940–85 Elleri nim Tartu Muusikakoolis muusikateoreetiliste ainete õppejõud ning ka Heliloojate Liidu Tartu osakonna juhataja. Tagasihoidliku loomuga Bleive oli Elleri koolkonnale vääriiselt meisterlik helilooja, kuid tema rohkearvuline ning omanäoline looming on peaaegu tundmatu. 1948. aastal valminud **Viulisonaat** on suurejooneline ning värvikas muusika, milles on tunda nii ellerlikku kvartharmooniat, madalat seitsmendat astet ja graafiliselt väljatöötatud motiivistikku, tubinlikult eepilist sümfoonilist arengukaart kui ka eduardojalikku oktatoonilist ekspressionismi. Teos valmis vahetult enne suurte ideoloogiliste repressioonide puhkemist stalinlikus Nõukogu Liidus märtsis 1948, mis võib ka olla üks põhjus, miks teose ettekandmise kohta puudub igasugune info. Käesoleva kontserdi tarbeks valmistas Heino Elleri Sihtasutuse tellimusel Bleive viulisonaadist kaasaegse noodigraafika Taavi Hark.

Elleri teosed viulile ja klaverile – kaks sonaati ning 25 väikevormi – kuuluvad viulirepertuaari kuldvara hulka. Haruldaset sisukad on ka Elleri kaks teost sooloviulile, Fantaasia (1931) ja „Avarused“ (1940), ning Viulikontsert on Eesti muusikas esimene omas žanris. Elleri teosed **tšellole ja klaverile** ei ole oma instrumendi repertuaaris vähem kaalukad, kuid nende levik seisab eelkõige selle taga, et need teosed ei ole senini trükis ilmunud, st on kättesaadavad vaid helilooja käsikirjana. Samuti puuduvad tänase päevani terviklikud helisalvestused Elleri viuli- ning tšelloteostest. Selle olulise tühimiku Eesti kultuuriloos täidavad loodetavasti peatselt tänasel kontserdil üles astuvad andekad helikunstnikud.

Sten Lassmann

Sten Heinoja (1993) on Eesti pianist, kes tegutseb aktiivselt nii Euroopas, Aasias kui ka USA-s. Aastatel 2015–2020 elas ta Londonis, kus tegutses vabakutselise pianisti ja kammermuusikuna. Muuhulgas on Heinojal duo viiuldaja Roberto Ruisiga, kellega hooajal 2019/2020 debüteeriti Wigmore Hallis ning veebruaris 2020 võideti mainekas Swiss Ambassador auhind, millega kaasneb CD salvestus ja kontsertturnee Inglismaal ja Šveitsis. Tema ansamblipartnerite hulka kuulub ka Singapuri viiuldaja Yume Fujitse, kellega debüteeriti 2019. aastal Jaapanis ning Inglismaa saaludes Bridgewater Hall, Saint Johns Smiths Square, Royal Albert Hall, Wigmore Hall. Heinoja kuulub ühtlasi klaveritriosse Hämarik koos viiuldaja Triin Ruubel–Lillebergi ja tšellist Theodor Singiga.

Heinoja on edukas olnud mitmetel konkurssidel: ta on võitnud VIII Eesti pianistide konkursi (2014), saate „Klassikatähed“ (2016) ning peapremia Londonis toimunud Kendall Tayloriga nim Beethoveni konkursil (2018). Viimaste aastate jooksul on Heinoja esinenud Indias, Hiinas, USA-s, Iisraelis, Jaapanis, Venemaal ning paljudes Euroopa riikides. Tema peamiseks lavapartneriks Eestist on kujunenud tšellist Marcel Johannes Kits, kellega koos on üles astunud Rumeenias, Hollandis, Prantsusmaal ja Saksamaal. Heinoja on soleerinud mitmete orkestrite ees: ERSO, Kymi Sinfonietta, Tallinna Kammerorkester, Tel Avivi ooperiorkester, Järvi Akadeemia noorteorkester, Moskva Kammerorkester, Eesti Sümfonietta, Florida Lake Symphony Orchestra ja Jeruusalemma Sümfooniaorkester.

Sten Heinoja alustas klaveriõpinguid 4-aastaselt Tallinna Muusikakeskkoolis Maie Klesmenti juhendamisel ning jätkas samas koolis Marju Rootsi klaveriklassis. Paralleelselt juhendas teda ka EMTA prof Ivari Ilja, kelle klassis omandas ta bakalaureusekraadi aastal 2015 *cum laude*. Õpingud jätkusid magistriõppes Londoni ülikoolis Royal College of Music, mille läbimisel omistati Heinojale täisstipendium. Tema juhendajateks olid prof Vanessa Latache ja Sofya Gulyak. Aastal 2021 alustas Heinoja doktoriõpinguid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

Sten Lassmann (1982) on Eesti üks väljapaistvamaid pianiste, kes on soosiva tähelepanu osaliseks saanud nii kodu- kui ka välismaal. Lassmann on edukalt andnud soolo- ja kammerkontserte ning soleerinud paljude orkestrite ees. Ta on mänginud sellistes mainekates kontserdipaikades nagu Moskva Konservatooriumi suur ja väike saal, Purcell Room Londonis, Giuseppe Verdi saal Milanos, Glenn Gould Studio Torontos ja Keelatud Linna kontserdisaal Pekingis. Sten Lassmann on esinenud solistina koos paljude hinnatud dirigentidega, nagu Jüri Alperten, Nikolai Aleksejev, Paul Mägi, Risto Joost, Mihhail Gerts, Mikk Murdvee, Tõnu Kaljuste, Toomas Kapten, Vello Pähn, Toomas Vavilov, Mikk Üleoja, Arvo Volmer, Lauri Sird ja Olari Elts.

Sten Lassmann on õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis, kus tema õpetajad olid Ell Saviauk, Ira Floss ja Ivari Ilja; seejärel Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias prof Ivari Ilja klaveriklassis ning Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias, kus teda juhendas prof Ian Fountain. Ta on end täiendanud ka Pariisi Konservatooriumis prof Brigitte Engerer' käe all ning osalenud paljude tuntud muusikute, teiste hulgas Boris Bermani, Konstantin Lifschitzi, Michael Rolli, Alexander Satzki, Howard Shelley ja Maxim Vengerovi meistriklässides.

Lisaks esikohale VI vabariiklikul pianistide konkursil Tallinnas (2002) on Sten Lassmann saavutanud auhinnalisi kohti mitmetel rahvusvahelistel konkurssidel. Ta on XIV Heino Elleri nimelise muusikapreemia (2011) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia laureaat (2015, 2021) ning valiti aastal 2018 Londoni Kuningliku Muusikaakadeemia liikmeks (ARAM). Sten Lassmann on ka pühendunud kammermuusik, tema viimaste aastate partnerite hulka kuuluvad viuldajad Stanislav Pronin, Pavel Berman, Natalia Lomeiko, Mikk Murdvee, Katariina Maria Kits, Movses Pogossjan, Triin Ruubel-Lilleberg ja Anna-Liisa Bezrodny, bass Pavlo Balakin ning tšellist Valle-Rasmus Roots.

2008. aastast on Sten Lassmann süvenenult tegelenud Heino Elleri klaveriloomingu esitamise, salvestamise, uurimise ja tutvustamisega ning on salvestanud kogu Elleri klaverimuusika – 206 teost. Elleri klaverimuusika oli Lassmanni doktoritöö aluseks Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias (filosoofiadoktori kraad esituspraktikas, 2013) ning aastast 2011 annab ta Londonis koostöös plaadifirmaga Toccata Classics välja üheksast CD-st koosnevat sarja „Heino Eller – Complete Piano Music“, mille seitsmes plaat ilmus 2021. aasta augustis, kaheksas plaat 2022. aasta veebruaris. Sten Lassmann on EMTA interpretatsiooniosakonna klaveri vanemlektor ning Eesti Kontserdi rahvusvahelise festivali KLAVER kunstiline juht. Lisaks sellele kuulub ta Eesti Klaveriõpetajate Ühingu juhatusse, Eesti Kontserdi loomenõukogusse, ning on Heino Elleri SA asutaja koos Olari Eltsiga, MTÜ Eesti Pianistide Liit asutajaliige koos Mihkel Polliga, ja Eesti Interpreetide Liidu aseesimees.

Valle-Rasmus Roots (1994) õpib käesoleval ajal orkestridirigeerimise erialal prof Paul Mägi klassis Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Aastatel 2018–2020 omandas ta dirigeerimise aluseid maestro Jüri Alperteni juures. Roots alustas muusikaõpinguid tšello erialal Mart Laasi tšelloklassis 2001. aastal Tallinna Muusikakeskkoolis, mille lõpetas 2013. aastal Mart Laasi ning prof Henry-David Varema klassis. Bakalaureusekraadi omandas Roots tšello erialal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias prof Varema tšelloklassis 2017. aastal ning magistrikraadi sama õppejõu juures 2020. aastal. Õppeaastal 2015/16 õppis Roots ERASMUS+ üliõpilasvahetusprogrammi raames Berliinis Kunstide Ülikoolis prof Wolfgang Böttcheri klassis. Õppeaastal 2017/18 täiendas ta end Sibeliuse Akadeemias Helsingis prof Marko Ylöneni klassis.

Roots on pälvinud I preemia Balti keelpillimängijate konkursil 2018. aasta detsembris Vilniuses ning on Yamaha stipendiumikonkursi võitja (2016). Ta on soleerinud Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri, Pärnu Linnaorkestri, TMKK sümfooniaorkestri, Baden-Badeni Filharmoonia

orkestri ning EMTA sümfooniaorkestri ees. Viimastel aastatel on Roots üles astunud ka dirigendina, näiteks 2021. aasta novembris ning 2022. aasta jaanuaris juhatas ta kammerorkestri ME104 kontserte erinevates eesti kontserdisaalides. Roots on dirigendina koostööd teinud mitmete väljapaistvate solistidega. Ta on osalenud ka Arvo Volmeri, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Kristjan Järvi, Leonid Grini, Vello Pähna, Lauri Sirbi ja Jorma Panula dirigeerimiskursustel. Roots kasutab Celeste Farotti tšellot (omanik pr Maivi Kaljuvee), mille on tema kasutusse andnud Eesti Pillifond.

Eesti viiuldaja **Triin Ruubel-Lilleberg** (1988) on sündinud Tallinnas. Pärast Tallinna Muusikakeskkooli lõpetamist omandas ta diplomi Rostocki Kõrgemas Muusika- ja Teatrikoolis Saksamaal prof Petru Munteanu klassis. Õpingute ajal osales ta mitmel konkursidel, võites teiste hulgas ka I preemia ja kaks eripreemiat Kloster Schöntali rahvusvahelisel viiuldajate konkursil. Huvi kaasaegse muusika vastu viis sõprade ja õpingukaaslastega aastal 2011 Rostockis uue muusika ansambli Neophon asutamiseni, millele on järgnenud koostöö selliste heliloojatega nagu Wolfgang Rihm, Peter Ruzicka ja Jörg Widmann.

Peale kammermuusika ja ansambliteoste on Ruubel-Lillebergi kaasaegse muusika repertuaaris oluline koht ka sooloteostel. Solistina on ta astunud üles paljude orkestrite ees, sh Haydn Orchestra Bolzano, ERSO, Orchestre des Jeunes d'Île-de-France, Balkani Festivaliorkester, Norddeutsche Philharmonie Rostock, Poola Kammerfilharmoonia, Vorpommerni Filharmoonia, Tallinna Kammerorkester, Rahvuste Filharmooniaorkester, dirigentideks Neeme Järvi, Arvo Volmer, Justus Frantz jt.

Aastast 2015 on Triin Ruubel-Lilleberg Eesti Rahvusliku Sümfooniaorkestri kontsertmeister. Samal aastal alustas ta õpetamist Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Külaliskontsertmeistrina on ta astunud üles Deutsche Kammerphilharmonie Bremenis ning ka Pariisis Orchestre Philharmonique de Radio-France'is. Triin Ruubel-Lilleberg juhendab meistrkursusi Järvi

Akadeemias Pärnus ning on Eesti Festivaliorkestri liige. Lisaks on meistriclassid viinud teda ka Saksamaale ning Portugali. Aprillis 2018 esines Ruubel-Lilleberg kontserdisarjas „Debüt im Deutschlandfunk Berlin” duos oma kaksikõe Kärt Ruubeliga Berliini Filharmoonias, tehes sellega oma sealse debüüdi. 2020 ilmus tema esimene sooloplaad ERSO ja dirigent Neeme Järviga. Rahvusvahelises meedias palju positiivset vastukaja saanud albumil kõlavad Elgari viulikontsert ja Stenhammari „Kaks sentimentaalset romanssi”.

Robert Traksmann (1995) alustas viulimänguga 4-aastaselt õpetaja Tiiu Peäske juhendamisel. Ta on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli (2014, õpetaja Tiiu Peäske) ja omandanud Berliini Hanns Eisleri nim Muusikakõrgkoolis magistrikraadi (2021, prof Kolja Blacher). Ta on täiendanud end ka Ulrike Danhoferi, Florian Dondereri, Arvo Leiburi, Jüri Gerretzi, Robert Rozeki ja Ivry Gitlise meistrkursustel. Peamiselt vabakutselisena tegutsedes on Traksmann mänginud mitmete mainekate kollektiivide ridades, nende hulgas Gürzenich Orchester Köln, Orchester der Karajan Akademie Berliner Philharmoniker, Tallinna Kammerorkester, Eesti Festivaliorkester, Vox Clamantis, YXUS jt. Kontsertmeistrina on ta üles astunud Eesti Riiklikus Sümfooniaorkestris, Rahvuskooper Estonia Sümfooniaorkestris ja ka Vanemuise Sümfooniaorkestris. 2019. aastast alates on ta Eesti Interpreetide Liidu liige.

Robert Traksmann on esinenud solistina mitmete orkestrite ees, sh Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Tallinna Kammerorkester, Saksa Noorte Sümfooniaorkester (Tübingen), Pärnu Linnaorkester, Virumaa Kammerorkester jt. Konkursside tulemustest väärikäim on I preemia Pärnu viulidajate konkursil (2010) koos Pärnu Linnaorkestri ja Tubina Ühingu eripreemiatega. Aktiivse kammermuusikuna on Traksmannil kõige pikemaajalisem koostöö olnud ansambelis Trio '95 koos Rasmus Andreas Raide ja Marcel Johannes Kitsega. Esinetud on Eesti tähtsamates kontserdimajades ja võidetud auhindu mitmetel festivalidel. Trio '95 on

võitnud I preemia rahvusvahelistel klaverikammermuusika konkurssidel Soomes (Ilmari Hannikainen nim konkurss), Eestis (konkurss „Tallinn 2021“) ja Leedus („Pavasario Sonata“, 2012). Koos on käidud end täiendamas Francis Goutoni ja Aleksander Bondurianski käe all. 2020. aasta oktoobris omistati Trio '95-le Eesti Kultuurkapitali Helikunsti sihtkapitali aastapreemia. Alates 2021. aastast tegutseb Robert Traksmann ka keelpillikvartetis M4GNET, mille tegevust toetab Eesti Kultuurkapital 2-aastase residentuuriprogrammiga. Talle on Eesti Pillifondi poolt kasutamiseks antud Giuseppe Gagliano ja tema venna Antonio ühistööna valminud viiul (1775–1780) ning Joseph Artur Vigneroni poogen (1890).

Heino Elleri Sihtasutus on tunnustatud interpreetide initsiatiivil 2019. aastal rajatud ühing, mille sihiks on Eesti helikunsti suurkuju Heino Elleri ja tema koolkonna muusikalise pärandi uurimine, noodimaterjali korrastamine, kirjastamisega seotud tegevuste toetamine, salvestamine ja levitamine. Sihtasutuse asutajad on pianist Sten Lassmann ja dirigent Olari Elts, nõukogusse kuuluvad lisaks helilooja Helena Tulve, ERSO direktor Kristjan Hallik ja muusikateadlane Aare Tool, juhatuse liige on Taavi Hark.

Tänaseks on lõpule viidud mitmete oluliste helitööde noodigraafika teostamine, ka tänasel kontserdil kõlavad Elleri tšelloteosed ja Johannes Bleive viiulisonaat said nii värsked ilme. Uuest noodimaterjalist mängis ERSO 2021. aasta märtsis Olari Eltsi juhatusel Elleri Prelüüdi g-moll tšellole ja orkestrile, soolopartii esitas maailma tšellistide paremikku kuuluv Alban Gerhardt. Oktoobris 2021 kõlas Tartus festivalil TubIN Elleri Sümfooniline skertso, mille noodigraafika vormistas Taavi Hark. Aastaks 2022 on töös Eduard Oja Sümfoonia noodigraafika, suurteos kantakse ette 25. märtsil Estonia kontserdisaalis ja aasta lõpul ka kirjastatakse. Hetkel on käsil ka Elleri tšelloteoste esmakordse trükiväljaande ettevalmistamine. Selle aasta peamine eesmärk on koostöös Eesti Ajaloomuuseumiga välja töötada pikaajalisem raamistik Heino Elleri pärandi uurimiseks ja propageerimiseks.

OOTAME KUULAMA

P 6.03 kell 12.00 / EMTA suur saal / pilet alates 5 € Fientast

Heategevuskontsert Ukraina toetuseks

Ukraina ja eesti autorite loomingut esitavad

EMTA koor ja kammerorkester, lavakunsti osakonna 30. lend,
Hirvo Surva, Valle-Rasmus Roots, Elena Bražnik, Oksana Lohinova,
Erki Pärnoja, Aleksandr Žilenko, Dmitri Kosjakov, Anna Sergejeva-Marvina,
Viktor Marvin, Natalia Murina, Anastassia Tsubina-Aleksejeva,
Ivan Aleksejev, Katya Novak-Botnar, Anu Lamp, Lembit Peterson,
Indrek Sammul, Külli Teetamm

Kogu piletitulu annetatakse Ukraina toetuseks

T 8.03 kell 19.00 / EMTA kammersaal / tasuta pilet Fientast

Tudengiteisipäev

Aleksandra Serebrjakova (viiul), Liidia Ilves (klaver)

Kavas Beethoven, Vainiūnas, Eller, Grieg

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia